

GHID pentru părinți

MIHAI GAFENCU
CRISTINA DĂMĂCUȘ

GHID pentru părinți

Situații
parentale
cu risc în
pediatrie

ediția a II-a, revizuită și adăugită

B R U M A R
Timișoara, 2022

Autori:

Prof. Dr. **Mihai Gafencu** – Clinica III Pediatrie – UMF
„Victor Babeș”, Spitalul Clinic de Urgență pentru
Copii „Louis Țurcanu” Timișoara;

Dr. **Cristina Dămăcuș** – Medic primar pediatrie;

Dr. **Violeta Stan** – Medic primar neurologie pediatrică.

Cuprins

Gândurile ale copiilor pentru părinți	9
Cuvânt înainte	11
1. Tulburările comportamentale	13
2. Mușcăturile și înțepăturile	15
3. Hemoragiile și echimozele	19
4. Cianoza.....	22
5. Genu varum, genu valgum și torsiunea tibială	24
6. Ginecomastia și modificările glandei mamare	26
7. Dispneea.....	28
8. Durerea toracică	31
9. Constipația.....	33
10. Convulsiile	36
11. Tulburările de coordonare	38
12. Tusea	39
13. Strabismul	43
14. Problemele dentare.....	44
15. Întârzieri de dezvoltare.....	47
16. Diareea	50
17. Vertijul.....	54
18. Hipersalivația (sialoreea)	56
19. Otagia (durerea de urechi) și otita	58
20. Afectarea ochilor (oftalmopatii).....	60
21. Anxietatea și fobia.....	62
22. Tulburări de alimentație	65
23. Febra	66
24. Îmbolnăvirile frecvente (stările de rău frecvente)	68

25. Flatulența și eructația	70
26. Tulburările de creștere.....	72
27. Alopecia	75
28. Durerea de cap – cefaleea.....	77
29. Pierderea auzului.....	80
30. Tulburări de ritm și de conducere.....	82
31. Tulburarea cu hiperactivitate și deficit de atenție	84
32. Refluxul gastroesofagian (RGE)	86
33. Iritabilitatea, nervozitatea.....	89
34. Pruritul	90
35. Icterul – „gălbănirea”	93
36. Artralgiile, artritele.....	95
37. Probleme legate de școală/învățare	96
38. Durerile membrelor.....	98
39. Stomatalgia – „durerile de gingii și de dinți”	100
40. Mialgiile.....	103
41. Epistaxisul.....	105
42. Paloarea.....	107
43. Defecte posturale.....	110
44. Proctalgia, proctodinia, pruritul anal.....	111
45. Rinoreea. Congestia nazală	113
46. Pubertatea. Maturitatea sexuală.	115
47. Deformările scheletale	117
48. Faringita – inflamația faringelui.....	118
49. Tulburări de vorbire.....	121
50. Modificările scaunului.....	123
51. Encoprezisul (pierderea de materii fecale).....	125
52. Tumefacțiile	127
53. Limfadenopatia	129
54. Spasmele, ticurile.....	130

55. Incontinența urinară	132
56. Disurie/ micțiune dificilă și dureroasă.....	133
57. Vulvovaginita.....	135
58. Tulburările de vedere.....	137
59. Vărsăturile.....	139
60. Tulburări de mers	141
61. Hipotonia.....	143
62. Tulburare a ratei de creștere: obezitatea și anorexia....	145
63. Respirația șuierătoare (wheezing).....	146
64. Durerea abdominală acută.....	148
65. Durerea abdominală cronică sau recurentă	151
66. Distensia abdominală	154
67. Reacțiile alergice. Hipersensibilitatea	156
68. Alergiile alimentare	159
69. Pierderea apetitului. Anorexia.....	159
70. Dureri ale spatelui	162
71. Enurezisul nocturn	164
72. Probleme dermatologice	166
73. Modele de dezvoltare (Dr. Violeta Stan)	171
73.1. Postura și deplasarea (capacitatea de locomoție)	171
73.2. Vederea	173
73.3. Auzul	176
73.4. Comunicarea, limbajul și vorbirea	179
73.5. Controlul atenției	183
Bibliografie	185

Gânduri ale copiilor pentru părinți

- Iubește-mă fără a mă răsfăța prea mult. Eu doar testez limitele.
- Fii ferm cu mine. Prefer acest lucru pentru că mă face să mă simt în siguranță mai apoi, când îmi precizezi limite clare, sănătoase.
- Ajută-mă să îmi formez bunele obiceiuri. Trebuie să mă bazez pe tine pentru a afla ce e bun în viață. Fii constant și predictibil.
- Corectează-mă în particular, nu în public. Nu mă umili niciodată.
- Lasă-mă să învăț din greșeli. Sunt uneori căi dureroase de a învăța, dar fă-mă să simt că greșelile nu sunt păcate.
- Păstrează-ți calmul când spun ceva ca și: Nu pot să te sufăr! Nu ești tu acela pe care-l urăsc atunci, ci puterea ta, care, uneori, mă poate strivi.
- Dacă strigi mereu la mine, trebuie să mă protejez... și dau impresia că sunt, uneori, surd.
- Fă-mi doar acele promisiuni pe care poți să le ții. Amintește-ți că mă pot simți desconsiderat atunci când nu sunt respectate. Și îmi pot pierde încrederea în tine.
- Nu pot să mă explic pe mine însumi așa cum mi-ar plăcea. Din această cauză, uneori, nu sunt prea clar în ceea ce exprim. Mă voi schimba cu timpul.

- Răspunde-mi când te întreb. Dacă mă reduci mereu la tăcere, voi înceta să te întreb și voi căuta răspunsuri în alte părți, poate nu cele dorite de tine.
- Ascultă-mi temerile. Ele sunt extrem de reale pentru mine. Iar tu poți face mult pentru a mă liniști și a-mi da sentimentul de siguranță lângă tine.
- Sugerând mereu că ești perfect, de neînvinc, mă vei face să fiu decepționat mai târziu, când voi descoperi, inevitabil că nu e așa.
- Îmi place să experimentez. Nu pot progresa fără aceasta. Deci te rog oferă-mi libertatea de a o face, în mediul securizat.
- Gândește-te cât de repede cresc! Uneori poate să fie foarte greu să ai răbdare cu mine, dar te rog... încearcă.

Dr. Violeta Stan

CUVÂNT ÎNAINTE

Tendința intelectualistă a făcut din educație o știință care s-a ocupat tot de știință. Să fie oare îndeajuns pentru formarea unui om? Dincolo de învățarea unor cunoștințe necesare, educația trebuie să se ocupe cu deosebită atenție de ceea ce numim: conștiință, atitudine, stil de viață.

Ernest Bernea
Trilogie pedagogică

Una dintre cele mai frumoase și mai firești atitudini din viață este dorința de a-ți proteja copilul, specifică tuturor ființelor superioare. Doar că viața „modernă”, modul facil de acces la informație, poate chiar și pierderea unui „bun simț” al obiceiurilor mai vechi, au reușit să transforme nefercit bunele intenții ale unor părinți.

Publicarea unor „tratate” scrise de medici neformați în pediatria modernă, bazată pe evidențe clinice poate duce la greșeli „documentate științific” ale unor părinți dezorientați în fața semnelor de boală ale copilului. La această confuzie contribuie și numeroasele site-uri de pe internet, care conțin informații neverificate de specialiști, ori, uneori, traduse greșit și cu flagrante lacune medicale, care, în unele cazuri, îndepartează respectul pentru cuvântul scris, iar dorința părinților de a se informa devine purtătoare de erori grave în atitudinile parentale.

Un alt argument, și nu cel din urmă, îl reprezintă prezența din ce în ce mai agresivă a așa-zișilor vindecători, care oferă variante unor terapii convenționale numite ca fiind vechi sau

agresive (aceasta nu înseamnă homeopatia bine condusă ori acupunctura exersată și bine executată sau terapiile cu produse naturale bine evaluate și fitoterapii certificate calitativ). Aceste argumente, alăturate cererilor unor părinți, exprimate la diverse emisiuni din media, au făcut evidentă necesitatea orientării lor prin publicații ale medicilor de specialitate, în cazul nostru, medici pediatri îndreptățiți să se ocupe de îngrijirea copiilor și de îndrumarea părinților.

Este firesc să recunoaștem extracția argumentelor noastre din literatura internațională, în special cea americană, care a dovedit că poate să ofere un standard mondial, a cărei supremă autoritate în domeniul pediatic este Academia Americană de Pediatrie.

Acest volum se dorește o contribuție utilă în momentele de îngrijorare încercate de părinți, atunci când observă un semn de boală sau ceva notat ca neobișnuit la copilul lor. Desigur, materialul este imperfect din unele puncte de vedere, dar, aduce, sperăm, lămuriri pentru studenți, rezidenți, medici de alte specialități neînrudite cu pediatria, dar mai ales părinți, alți autori fiind cei ce vor continua demersul nostru, cu siguranță completându-l.

Am încercat prezentarea atitudinii parentale în fața unor copii cu semne de posibilă afectare, într-un mod concis și cu prezentare tabelară, conținând simptomele observate, din care decurg posibilele diagnostice de boală și, apoi, demersul optim pentru situația în fapt, listând cele mai frecvente situații medicale care pot prezenta risc la această categorie de vârstă.

Doresc să exprim mulțumirile mele celor două modele de medici, cadre universitare lângă care m-am format, Dr. Doroș Gabriela și Dr. Golea Carmen, care au colaborat la această carte, precum și unor colegi tineri care m-au orientat în unele situații de impas în scrierea ei: Dr. Todorescu Violeta, Dr. Stroescu Ramona, Dr. Stoicănescu Oana.

Autorul

1. Tulburările comportamentale

Copiii se exprimă prin comportament, mult înainte de a vorbi. Acest lucru se formează cu ajutorul temperamentului și a abilității copilului de a se adapta și a se modifica cu ajutorul atitudinii parentale, situației familiale în toată complexitatea ei, dar și ca urmare a stresului și a schimbărilor. Ei învață prin imitarea celorlalți, iar părinții generează un continuu exemplu pentru copiii lor, pozitiv sau, în cazuri nefericite, negativ. Comportamentul „normal” depinde însă de tradițiile și modelul socio-cultural în care a fost crescut copilul. Astfel, unele grupuri culturale creează condiții de exprimare care la alte grupuri sunt de neacceptat. Uneori, copiii pot să nu învețe „controlul de sine”, deoarece părinții nu au știut să impună limite sănătoase în acest sens la timpul potrivit. Este necesară o oarecare libertate în etapa de modelare a comportamentului copilului, dar trebuie instituite limite și arătat că trebuie să respecte drepturile și sentimentele celorlalți, așa cum o va dori pentru el.

Atenție!!! Agresivitatea verbală și fizică este intolerabilă în modelarea comportamentului copilului, precum și aplicarea corecțiilor fizice violente. Dacă totuși s-a recurs la ele, se cere calmarea imediată și discutarea motivelor care au dus la acest act nefericit ales, justificate și în fața copilului. Evitați mesajele ce pot genera ambivalență, prin DA din partea unuia din părinți și NU din partea altuia! Copilul nu va ști care este corect și se va folosi de această dovadă a instabilității cuplului.

Comenzi

BRUMAR

TIMIȘOARA

str. A. POPOVICI nr. 6

tel.: +40 744 787 959

office@brumar.ro

www.brumar.ro